Мотиви

След 1 май 2016 г. е в сила ново митническо законодателство на Съюза, уредено с Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Съюза, Делегиран регламент на Комисията (ЕС) 2015/2446 за допълнение на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на подробни правила за някои от разпоредбите на Митническия кодекс на Съюза и Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2447 на Комисията от 24 ноември 2015 г. за определяне на подробни правила за прилагането на някои разпоредби на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Съюза.

Съгласно разпоредбата на чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Съюза, всеки обмен на информация, като например декларации, заявления или решения, между митническите органи и между икономическите оператори и митническите органи, както и съхранението на тази информация съгласно митническото законодателство, се извършва посредством използването на средства за електронна обработка на данни.

Съгласно разпоредбата на чл. 66б, ал. 2 от Закона за митниците, директорът на Агенция „Митници“ със заповед определя изискванията за обмена и съхранението на информация посредством използването на средства за електронна обработка на данни.

Предвид гореизложените съображения, развитието на информационните технологии и настъпващите промени в техническите изисквания по отношение на обмена на информация, подзаконовите нормативни актове в областта на обмена на информация между митническите органи и икономическите оператори посредством използването на средства за електронна обработка на данни, следва да се актуализират периодично.

Необходимостта от изменение на Заповед № ЗАМ-1495/32-561632/19.09.2023 г. на директора на Агенция „Митници“ се обуславя от публикувани от CA/Browser Forum (CAB Forum) предстоящи промени в режима на публично доверените TLS/SSL сертификати, както и от изменения в политиките на основните доставчици на интернет браузъри (Google, Mozilla, Apple, Microsoft). Посочените промени предвиждат преустановяване, считано от 15.05.2026 г., на издаването на публични сертификати, съдържащи стойност „Client authentication“ в полето Enhanced Key Usage.

CA/Browser Forum представлява международен индустриален консорциум от удостоверителни органи и разработчици на браузъри, който определя задължителните технически изисквания за издаване и използване на публично доверени сертификати. Приетите от него решения се прилагат чрез политиките на основните браузъри и имат задължителен характер за всички сертификати, които следва да бъдат разпознавани като доверени в публичната интернет среда.

В резултат на тези промени се въвежда ограничение, съгласно което публично доверените TLS/SSL сертификати ще могат да се използват единствено за сървърна автентикация, като отпада възможността за използването им за удостоверяване на клиенти (client authentication) в рамките на публичната инфраструктура от удостоверителни услуги. Това представлява съществена промяна в утвърдените до момента технически практики за изграждане на защитени комуникационни канали, включително при реализиране на връзки от тип „система–система“.

Съществуващите разпоредби в Приложение № 1 към заповедта допускат използването на сертификати в контекста на обмен на данни между информационните системи на икономическите оператори и тези на Агенция „Митници“, без да отразяват настъпващите ограничения по отношение на тяхното предназначение. Несъобразяването с новите изисквания би довело до използване на технически решения, които в краткосрочен план ще загубят съвместимост с поддържаните от основните софтуерни платформи и няма да могат да бъдат използвани за осигуряване на сигурна комуникация.

С оглед на изложеното е необходимо актуализиране на Приложение № 1, така че да се приведе в съответствие с новите международно установени изисквания, като се осигури възможност за използване на съвместими механизми за удостоверяване и защита на обмена на данни, гарантиращи непрекъсваемост и сигурност на връзката между информационните системи на икономическите оператори и тези на Агенция „Митници“.